

nærværende erklæring til behandling på konferencen, herunder eventuelle nødvendige henstillinger om foranstaltninger, der bør vedtages med henblik på at bringe apartheidspolitikken i Den sydafrikanske Republik til ophør.

7. Konferencen retter en indtrængende appel til regeringer, arbejdsgivere og arbejdere i Den internationale Arbejdsorganisations medlemsstater om ved forenede anstrengelser at gennemføre alle egnede foranstaltninger for at få Den sydafrikanske Republik til at tage hensyn til menneskehedens opråb og ophæve sin skammelige apartheidpolitik.

8. Konferencen bekræfter sin beslutning om at samarbejde med De forenede Nationer med hensyn til opnåelse og sikring af frihed og værdighed, økonomisk tryghed og lige adgang for hele den sydafrikanske befolkning.

I det samtidig vedtagne ILO-program for afskaffelse af apartheid i arbejdsspørgsmål gives detaljer for de nødvendige handlinger, som den sydafrikanske regering må foretage for at afskaffe apartheid i arbejdsspørgsmål såsom lige muligheder for adgang til beskæftigelse og oplæring; frihed fra tvungen arbejde; forenings- og organisationsfrihed. Alle de forholdsregler, som er anset for nødvendige, er baseret på grundlag af en analyse af Sydafrikas love og praksis.

11 og 12. Tilføjelser til konstitutionen, hvorefter medlemsstater kan udelukkes eller suspenderes.

Ved mødet i november 1963 nedsatte styrelsesrådet en særlig komité til behandling af spørgsmål i relation til Sydafrika. Komiteens opgave var at finde frem til bidrag, som ILO kunne yde til den fuldstændige eliminering af apartheid og fremsætte forslag til sådanne forholdsreglers gennemførelse, hvorved konstitutionens principper kan respekteres, og den menneskelige værdighed beskyttes.

Komiteen havde udarbejdet 2 forslag om tilføjelse til konstitutionen, hvilke efter vedtagelse i styrelsesrådet blev foreslået optaget som punkterne 11 og 12 på konferencens dagsorden. Konferencen vedtog at behandle begge disse spørgsmål i samme underkomité.

Forslaget i punkt 11 gik ud på at bemyndige Den internationale Arbejdskonference

til at udelukke eller suspendere fra medlemskab ethvert medlem, som var blevet udelukket eller suspenderet af De forenede Nationer.

Forslaget i punkt 12 gik ud på at bemyndige Den internationale Arbejdskonference til at suspendere fra deltagelse i Den internationale Arbejdskonference ethvert medlem, som af De forenede Nationer er fundet skyldig i åbenbart og vedvarende i sin lovgivning at forfølge en erklæret racediskriminerende politik såsom apartheid.

Medens der ved debatten om forslaget i punkt 11 var enighed i konferencekomiteen om, at der var et behov for at supplere konstitutionen med en bestemmelse om udelukkelse eller suspension, når en sådan behandling var foretaget af FN, var der til gengæld udtalte divergenser i opfattelsen vedrørende forslaget i punkt 12.

På den ene side blev det fremhævet som argumentation for vedtagelse, at ILO burde have en vis mulighed for selvstændig handling, og at forslaget, som det nu forelå, var et kompromis, idet der oprindeligt var stillet forslag om bemyndigelse til udelukkelse af Sydafrika (og ikke blot suspension).

På den anden side blev der udtrykt reservationer med hensyn til forslaget (i punkt 12) med henvisning til, at det ville skabe modsætning mellem FN og ILO, at det vedrørte et specielt problem, medens konstitutionsændringer bør omhandle spørgsmål af generel karakter, at det ikke indeholdt forslag til positiv handling mod apartheid, og at Sydafrikas udtræden af ILO havde gjort forslaget overflødig.

Den danske regeringsdelegerede, som deltog i denne konferencekomité's arbejde, gav følgende redegørelse for sin stemmeafgivelse (abstention):

„Beklageligvis synes det i denne komité nødvendigt at understrege, at hvilken stilling man end indtager over for det fremsatte ændringsforslag, må det på ingen måde opfattes som et forsvar for racediskrimination såsom apartheid. Dette gælder også for mit land, og jeg er sikker på, at denne indstilling er almindelig kendt.

Med hensyn til indholdet kan jeg — efter alt hvad der er fremført — være meget kortfattet:

For det første er forslaget — som det har været anført — ulogisk; udenrigspolitik